

DEN NORSKE KIRKE

Horten kirkelige fellesråd

Thoresensgt. 3
3182 HORTEN
Tlf: 33529100
Faks: 33529101

Det kongelige kulturdepartement

Horten 29.08.2013
Vår saksbehandler: Carfur
Vår ref.: 13/00038-005
Arkivkode: 001

Høringsuttalelse vedr. NOU 2013:1 Det livssyns åpne samfunn

Høringssvar fra Horten kirkelige fellesråd i forbindelse med NOU 2013: 1 Det livssyns åpne samfunn

Generelt

Horten kirkelige fellesråd mener at NOUen representerer en god basis for å utarbeide en helhetlig tros- og livssyns politikk i en tid preget både av mer mangfold og av en større aksept for mangfold. En slik politikk må være både robust og fleksibel. På dette grunnlag støtter fellesrådet de 8 prinsipper som er skissert i NOUens kapittel 9 for en helhetlig tros- og livssyns politikk. Likebehandlingsprinsippet, slik som det fremgår av kapittel 10, må imidlertid balanseres, og det må tas tilstrekkelig hensyn til historiske og tradisjonsbærende elementer i det norske samfunn, hvor Den norske kirke som folkekirke, har spilt og spiller en sentral rolle. Utover denne generelle kommentaren har fellesrådet begrenset høringssvaret til 6 forslag i NOUen med konsekvenser for Den norske kirke.

Nasjonale symboler, markeringer (Pkt. 11.4.1)

Den norske kirke har i århundrer tatt ansvar ved nasjonale markeringer. Hensikten har ikke vært å forskjellsbehandle ulike livssyn. Den kristne tro gir livet en forankring og et håp som vi ser mange søker ved de store festdager og i dager preget av uro og tap av menneskeliv. Troen uttrykkes både kollektivt og individuelt. Vi ønsker som kirke å være tilstede i det offentlige rom og gi mennesker i våre lokalsamfunn en mulighet til å uttrykke sin glede eller fortvilelse i en kontekst preget tro, håp og kjærlighet. Det handler ikke om å «begynne på nytt», som utredningen taler om, men videreutvikle det gode samarbeidet som er i dag med offentlige myndigheter, både lokalt og sentralt, koordinere felles markeringer og separate tiltak og sørge for at trossamfunnene ikke blir marginalisert, men blir respektert for at troen også har et kollektivt uttrykk. Når Den norske kirke deltar i markeringer ved historiske hendelser, høytider og kriser, gjør den ikke dette ut fra en offentlig tildelt rolle, men fordi Den norske kirken selv er en aktiv bidragsyter, både lokalt og nasjonalt.

Kirkevalg (Pkt. 11.4.2.2)

NOUen stiller spørsmål ved dagens ordning, med samordning av offentlige og kirkelige valg, da dagens sammenkobling reiser en del prinsipielle spørsmål angående likestilling mellom ulike tros- og livssynssamfunn.

Imidlertid har man i løpet av de siste årene gjort seg noen erfaringer fellesrådet mener det er viktig å ta hensyn til (Referanse; Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets Prop. 71 L, kapittel 3.6). Fra valget i 2009 til 2011, økte deltakelsen i menighetsrådsvalget fra 13,1 til 13,5 prosent, og

DEN NORSKE KIRKE

Horten kirkelige fellesråd

deltakelsen i bispedømmerådsvalget fra 10,0 til 10,6 prosent. Anslag KIFO har gjort, sier derimot at cirka 16 prosent av Den norske kirkes medlemmer stemte ved enten begge eller ett av reformvalgene.

Ved valget i 2011, var offentlige og kirkelige valg samlokalisert (i samme bygg, men forskjellige rom) i 82 prosent av tilfellene. Evalueringsrapporten forteller oss at både kommunale og kirkelige instanser stort sett var godt fornøyde med avviklingen av valgene; planlegging og avvikling hadde gått greit, kirkevalget hadde ikke vært til hinder for det kommunale valget, kirke- og kommunevalg hadde vært tilstrekkelig adskilt.

Blant Den norske kirkes medlemmer, støtter majoriteten samordnede valg. Dette støttes også av den største gruppen (41 prosent) av de som ikke er medlemmer i Den norske kirke.

På denne bakgrunn, og ønsket om å støtte opp om og fortsette utviklingen av demokratiet, anbefaler fellesrådet å fortsette praksisen med samordnede kirke- og offentlige valg. Ved at denne valgordningen opprettholdes, vil det være et viktig bidrag til at Den norske kirke forblir Norges folkekirke.

Fellesrådet er derfor ikke enig i utvalgets konklusjon.

Livssynsåpne seremonirom (Pkt. 14.9)

Nyere krematorier har seremonirom som er åpne for medlemmer av alle tros- og livssynssamfunn. Også gravplasser er tilgjengelige for seremonier for alle tros- og livssynssamfunn.

Det er imidlertid et behov for flere fleksible og verdige livssynsåpne seremonirom. Dette behovet vil ventelig øke i årene fremover.

Hvorvidt slike seremonirom skal etableres i et større og mer landsdekkende omfang enn det hittil har vært gjort, er imidlertid et spørsmål som bør avgjøres i hver enkelt kommune. Dette bør skje i et samarbeid mellom kommunen og de aktuelle tros- og livssynssamfunn på stedet.

Mer likebehandling ved offentlige markeringer, høytider (Pkt. 16.5.)

I henhold til gjeldende ekteskapslov kan ekteskap enten inngås ved borgerlig vigsel eller ved vigsel i et tros- eller livssynssamfunn. Horten kirkelig fellesråd støtter gjeldende ordning og er dermed uenig med flertallet som kun ønsker en sivil ekteskapsinngåelse.

Ekteskapsinngåelse er en offentligrettslig handling, og fellesrådet mener at dette blir ivaretatt ved at Folkeregisteret er prøvingsinstans og ved at myndighetene har en godkjenningsordning for hvem som kan være vigsels- menn og kvinner. Inngåelse av ekteskap har funnet sted i våre kirker i generasjoner, ordningen fungerer godt og fellesrådet ser at det betyr mye for mange. Kirkerommet og vigselsritualet gir handlingen en forankring, verdier og en lokal tilknytning som går utover det som formidles i en borgerlig vigsel. Den lokale kirke og troens mange uttrykksformer er identitetsdannende ved et viktig valg i livet. Det er også positivt for et samfunn at trossamfunn som har divergerende syn på deler av ekteskapsloven gis vigselsrett. Det vitner om et livssynsåpent samfunn.

Selv om vi lever i en tid preget av et stort religiøst mangfold, må ikke «likebehandlingsprinsippet» føre til at vi blir historieløse og glemmer at den kristne tro har formet mange menneskers liv, vår identitet og vært en viktig byggestein i utviklingen av vårt land. Vi må våge å vedkjenne oss dette, og i respekt la dette komme til uttrykk ved viktige hendelser og markeringer både lokalt og nasjonalt.

DEN NORSKE KIRKE

Horten kirkelige fellesråd

Gravferdsforvaltning (Pkt. 18.11)

Det er fellesrådets erfaring at den nåværende gravferdsforvaltningen fungerer meget godt. Fellesrådet har opparbeidet verdifull kompetanse og har et utmerket samarbeid med Horten kommune på dette området.

Tilbakemeldinger til fellesrådet bekrefter at borgerne i Horten kommune, enten de er knyttet til et tros- og livssynssamfunn eller ikke, er meget tilfredse med den nåværende ordningen.

Fellesrådet kan ikke se behov for noen endring på dette feltet og støtter derfor ikke utvalgets tilråding om at kommunene overtar ansvaret for gravferdsforvaltningen, og at det ikke gis mulighet for å overføre dette ansvaret til det kirkelige fellesråd.

Forholdet mellom likebehandling og særstilling (Kap. 25 og 26)

Grunnlovens paragraf 16 sier; ”*Alle Indvaanere af Riget have fri Religionsøvelse. Den norske Kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forbliver Norges Folkekirke og understøttes som saadan af Staten.*

Nærmere Bestemmelser om dens Ordning fastsættes ved Lov. Alle Tros- og Livssynssamfund skal understøttes paa lige Linje”. NOUen foreslår en rekke forskjellige finansieringsløsninger for tros- og livssynssamfunn. Den norske kirke kan imidlertid ikke egentlig inkluderes i denne debatten, da Kirkeforliket setter som premiss at Den norske kirke ikke skal finansieres av medlemsavgift.

Man må ta hensyn til den betydning Den norske kirke har hatt, og den særstilling den har i det norske folk. Folk søker seg til vår kirke i både gode og krevende dager.

Skal Den norske kirke fortsette å være en folkekirke, er man avhengig av å være tilstede ute i distriktene. Dette er ressurskrevende, og den beste ordningen for finansiering, er at Den norske kirkes medlemmer overfører midler til sin egen menighet gjennom skatteseddelen.

På denne bakgrunn anbefaler fellesrådet at dagens finansieringsordning fortsetter.

Vennlig hilsen
for Horten kirkelige fellesråd

Carsten Furuseth
Kirkevergen i Horten
Tlf. dir. 3352 9102